



BESTUUR

BENOEMING VICE-VAKDECAAN

Na instemming van de departementsraad is prof. Erkelens per 1 oktober tot vice-vakdecaan benoemd. Casper Erkelens volgt hiermee prof. Eijkelhof op. Casper heeft de portefeuille onderzoek, Harrie Eijkelhof behoudt de portefeuille onderwijs.

NIEUW BESTUUR A-ESKWADRAAT

Donderdag 15 september is het nieuwe A-Eskwadraatbestuur "lekker belangrijk" geïnstalleerd:

Rianne 't Hoen (voorzitter), Sweitsee van Leeuwen (secretaris), Lotte van den Berg (penningmeester), Arjon van Lange (commissaris intern), Peter van de Werken (commissaris extern) en Bas van Schaik (boekencommissaris).



(foto: Jacob Kleerekoper)

Het nieuwe bestuur is enthousiast aan de slag gegaan met veel plannen en ideeën voor het komende jaar. Hoogtepunt van het bestuursjaar wordt de viering van het 7e lustrum van A-Eskwadraat "De Zeven Zonden" in de eerste twee weken van februari. Houd de website www.A-Eskwadraat.nl en de posters in de gangen in de gaten voor de komende activiteiten.

ONDERWIJS

MASTERCLASS NATUURKUNDE

Ook dit jaar is er weer een Masterclass Natuurkunde voor leerlingen van vijf en zes VWO. De dagen vinden plaats op **17 en 18 oktober 2005** en zijn bedoeld voor leerlingen met natuurkunde als profielvak. De Masterclass op 17 oktober is getiteld: 'Honderd jaar Einstein', de Masterclass op 18 oktober heeft als titel 'Lasermicroscopie'. Meer informatie: www1.phys.uu.nl/masterclass/

ONDERZOEK

Rondom Einstein

In 2005 - World Year of Physics - is het honderd jaar geleden dat Albert Einstein een aantal artikelen publiceerde die een revolutie in de wetenschap veroorzaakten. De natuurkunde werd er fundamenteel door veranderd. In een serie voordrachten zal de omwenteling die in 1905 begon, in perspectief worden geplaatst. Natuurlijk komt de revolutie in de natuurkunde inhoudelijk aan bod, maar ook zullen verschillende aspecten van leven, werk en invloed van Einstein de revue passeren. Aan de orde komen onder andere de context waarin Einstein tot zijn baanbrekende denkbeelden kwam, zijn opvattingen over politiek, religie en wetenschap en de icoonvorming rondom Einstein.

Dit programma is georganiseerd in samenwerking met het Instituut voor Geschiedenis en Grondslagen van de Natuurwetenschappen. Het programma ziet er als volgt uit:

donderdag 6 oktober

[Einsteins natuurkunde.](#)

Prof.dr. Dennis Dieks (N&S, UU)

donderdag 13 oktober

[Einstein en de kosmologie.](#)

Dr. Rob van Gent (N&S, UU)

donderdag 20 oktober

[De preoccupatie met tijd rond de eeuwwende 1900.](#)

Prof.dr. Frans van Lunteren (N&S, UU)

donderdag 27 oktober

[Einstein en de Quantummechanika.](#)

Dr. Jos Uffink (N&S, UU)

donderdag 3 november

[Einstein als genie.](#)

Prof.dr. Cees Andriessse (N&S, UU)

donderdag 10 november

[Einstein, God en de Schepping.](#)

Dr. F.A. Muller (Wijsbegeerte, EUR; N&S, UU)

Alle voordrachten worden gehouden in de Senaatszaal van het Academiegebouw, Domplein 29 te Utrecht, van 20.00 tot 21.30 (geen pauze).

NWO-Vernieuwingsimpuls 2006

Op donderdag 20 oktober a.s. organiseert de directie Onderwijs & Onderzoek een informatiebijeenkomst over de NWO-Vernieuwingsimpuls 2006. Aan de UU zijn inmiddels 124 laureaten werkzaam. Het College van Bestuur heeft hiervoor 3,4 miljoen euro per jaar gereserveerd om bij te dragen in de matching van de gehonoreerde projecten.

De informatiebijeenkomst wordt gehouden om meer bekendheid te geven aan de interne werkwijze voor de

NWO-Vernieuwingsimpuls. Er zal worden ingegaan op de aspecten die een voorstel excellent en aantrekkelijk maken in de NWO-competitie.

De bijeenkomst is van 14.00 tot 16.00 in de Van Lier & Egginkzaal van het Bestuursgebouw, Heidelberglaan 8. Informatie en aanmelding via: vernieuwingsimpuls.oo@uu.nl.

Debye Computational Science Symposium 2005

Op vrijdag 18 november 2005 organiseren de groepen binnen het Debye Instituut die computersimulaties gebruiken een één-daags symposium met als doel: (1) het verkleinen van de afstand tussen experimentatoren, simulatoren en theoretici binnen Debye, (2) het uitwisselen van ideeën, plannen en onderzoeksresultaten en (3) het bespreken van de rol van computersimulaties binnen het Debye Instituut. Alle simulatoren en experimentatoren/theoretici die geïnteresseerd zijn in simulaties zijn uitgenodigd om deel te nemen.

Naast presentaties van AIOs, postdocs en stafleden zullen ook enkele sprekers zijn van buiten Utrecht. Voor informatie en registratie zie: www.phys.uu.nl/~vlugt/dcss2005

DIVERSEN

Utrechtse wetenschappers bij Theater Adhoc

"Theater Adhoc" presenteert zichzelf als openbaar laboratorium voor onderzoek en ontwikkeling omtrent de wetenschappelijke actualiteit. Van 16 september tot en met 18 december 2005 houdt "Theater Adhoc" een reeks theatrale verslagen van het onderzoek. Daarin wordt fictie gelinkt aan documentaire, drama aan analyse, live vertellingen aan gefilmde reisverslagen, dialoog aan interview en monoloog aan publiek debat. Iedere avond zullen er speciale gasten optreden: wetenschappers, technologen, uitvinders en ervaringsdeskundigen. In het weekend van 28, 29 en 30 oktober komt men in het Minnaertgebouw. Er zullen gastinterviews worden gehouden met achtereenvolgens:

Dr. Renate Loll, vrijdag 28 oktober, aanvang: 20.30

Prof. Gerard 't Hooft, zaterdag 29 oktober, aanvang: 20.30

Prof. Niek Lopes Cardozo, zondag 30 oktober, aanvang: 15.00

Meer informatie: www.theateradhoc.nl

GEBOUWBEHEER

Het Caroline Bleekergebouw, het Ornsteinlaboratorium en het Algemeen Bijgebouw zijn vanaf donderdagavond 29 september 18.00 tot vrijdagochtend 30 september 6.00 niet toegankelijk. Op zaterdag 1 oktober a.s. zijn deze gebouwen eveneens gesloten.

MEDEDELING P&O

Tot 1 december a.s. is het mogelijk om spaarloonvrij van 2001 t/m 2004 te deblokken. Meer informatie via de website van P&O: www1.phys.uu.nl/wwwbpz/fns/ (onder spaarloon)

>>> A G E N D A <<<

PROMOTIES

De promoties vinden plaats in het Academiegebouw, Domplein 29, Utrecht.

maandag 3 oktober 2005

mw.dr. A.K. van Veldhoven
Observations of the evolution of Agulhas rings

promotor: prof.dr. W.P.M. de Ruijter
copromotor: dr. H.M. van Aken
aanvang: 12.45

toelichting:

Langs de zuidoostkust van zuidelijk Afrika stroomt de Agulhas stroom naar het zuiden. Ten zuiden van Kaapstad keert de stroming van richting om en stroomt terug de Indische Oceaan in. Deze scherpe bocht beweegt langzaam naar het westen tot de hoofdstroom een kortere bocht neemt en een Agulhas wervel wordt afgesnoerd. Ongeveer 5-6 keer per jaar wordt zo'n wervel gevormd, die gemiddeld een doorsnede heeft van 200 km. De wervels zijn belangrijk voor de uitwisseling van water tussen de Indische en Atlantische oceaan. Verval van de wervels in een vroeg stadium, in het oostelijk deel van de Zuid-Atlantische Oceaan, kan een belangrijke bijdrage leveren aan de Globale Thermohaline Circulatie. Deze bijdrage is een van de hoofdvragen van het MARE Project: Mixing of Agulhas Ring Experiment. Astrid van Veldhoven heeft tijdens drie vaartochten de evolutie van één individuele Agulhas wervel, genaamd Astrid, onderzocht.

maandag 3 oktober 2005

drs. G.M. Falco
Resonantly-interacting ultracold atomic fermi gases
promotor: prof.dr.ir. H.T.C. Stoof
aanvang: 14.30

woensdag 5 oktober 2005

drs. D. van As
The summertime atmospheric boundary layer over the Antarctic Plateau
promotor: prof.dr. J. Oerlemans
copromotor: dr. M.R. van den Broeke
aanvang: 12.45

toelichting:

De omstandigheden op het Antarctische Plateau zijn extreem: de lage temperatuur, lage luchtvochtigheid en doorgaans zeer constante windrichting worden veroorzaakt door de hoge reflectie van het hellende sneeuwoppervlak, de zuidelijke ligging op grote afstand van de oceaan en de hoogte van het oppervlak door de kilometers dikke ijskap.

Uit experimenteel onderzoek van Dirk van As in het Antarctische binnenland blijkt dat in de zomer nog een sterke dagelijkse gang aan het oppervlak wordt gevonden, ondanks het feit dat de meeste zonnestraling wordt gereflecteerd. Terwijl de zon 's nacht niet onder gaat in de zomer, koelt de atmosfeer nabij het oppervlak toch sterk af, waardoor deze koude en zware luchtmassa van de helling af glijdt.

De unieke gedetailleerde metingen van het experiment kunnen van pas komen bij het controleren van de prestaties van weermodellen boven Antarctica; atmosferische modellen hebben vaak moeite met het simuleren van de extreme omstandigheden in de onderste paar honderd meter boven het Antarctische Plateau.

COLLOQUIA, SYMPOSIA, E.D.

dinsdag 27 september 2005

IMAU Colloquium
dr. S. Drijfhout (KNMI): *Impact of rotation and channel geometry on the trapping of internal tides*
aanvang: 16.00, MG 208

woensdag 28 september 2005

SIU/SRON Colloquium
dr. J. Beckers (University of Washington, Seattle)
Large-scale stellar motions and their effect on exo-solar planet detection
aanvang: 15.30, BBL 768

woensdag 28 september 2005

Colloquium Inst. Theoretische Fysica
dr. M. Barbosa da Silva Neto (UU): *Magnetism, a very attractive topic*
aanvang: 16.00, MG 208

vrijdag 30 september 2005

Algemeen Fysisch Colloquium
dr. A. Vredenberg (DIN): *Shaping of Nanomaterials with a Particle Accelerator*
aanvang: 15.30, MG 208

dinsdag 4 oktober 2005

Natuurkundig Gezelschap te Utrecht
prof.dr. P. Hoekstra (Hoogleraar Kustonderzoek, Departement Geowetenschappen, UU, Departement Fysische Geografie): *Het geweld van tsunami's*
aanvang: 20:00, Grote Collegezaal Aardwetenschappen, ingang Buys Ballot Laboratorium, Princetonplein 5. Meer informatie op de website: www1.phys.uu.nl/nat-gez/

woensdag 5 oktober 2005

SIU/SRON Colloquium
Mario Perinotto (Osservatorio Astrofisico di Arcetri, Firenze):

Evolution and chemical abundances of planetary nebulae
aanvang: 15.30, MG 768

donderdag 6 oktober 2005

Studium generale
Prof. D. Dieks (IGG):
Random Einstein
In 1905 rekende Einstein af met Newtons absolute ruimte en absolute tijd, stelde hij voor dat licht naast een golfkarakter ook deeltjesaspecten bezit, en gaf hij de atoomtheorie een experimentele verankering. Drie revolutionaire prestaties op drie totaal verschillende terreinen. Toch is er een essentieel verband: de drie voorstellen kunnen alle worden begrepen vanuit Einsteins visie op de ongemakkelijke situatie waarin de natuurkunde zich rond de eeuwwende had gemanoeuvreed. In de lezing zal de omwenteling van 1905 vanuit dit perspectief van samenhang worden belicht.
aanvang: 20.00, Senaatszaal Academiegebouw

woensdag 12 oktober 2005

Colloquium Inst. Theoretische Fysica
dr. G. Arutyunov (UU):
Quantum dynamical R-matrices and quantum Frobenius group
aanvang: 16.00, MG 208

donderdag 13 oktober 2005

IGF Symposium t.g.v. 40 jaar instrumentatie ontwikkeling Uithof
ochtendprogramma: Auditorium TNO-NITG, Princetonlaan 6
middagprogramma: Ornsteinlaboratorium (ingang via Princetonplein 5, BBL)

donderdag 13 oktober 2005

Studium Generale
dr. Rob van Gent (Natuurkunde, UU):
Einstein en de kosmologie
aanvang: 20.00, Senaatszaal Academiegebouw

maandag 17 en dinsdag 18 oktober 20045

Julius Instituut, Masterclass Natuur- en Sterrenkunde:

www1.phys.uu.nl/masterclass

vrijdag 18 november 2005

Symposium Debye Instituut
Computational Science
10.00 – 16.00, gebouw Aardwetenschappen

FACNIEUWS

Voor **FacNieuws 134** en een overzicht van alle nummers zie: <http://www1.phys.uu.nl/facnieuws/>

Redactie van FacNieuws

Leonie van Echtelt BBL 152 tel. 2922
Saskia Meesters BBL 152 tel. 3047
Peter Mertens BBL 155 tel. 2725
Roelof Ruules BBL 011e tel. 9089

e-mail: facnieuws@phys.uu.nl

VOLGENDE FacNieuws:
FacNieuws 135 verschijnt op
dinsdag 11 oktober 2005

DEAD LINE FacNieuws 135:
vrijdag 7 oktober 2005